

Чи буде наступний фестиваль «86»?

- Чи буде наступний фестиваль «86»?
- Або буде, або не буде.

У цьому запитанні — підсумок року, програма на наступний, прохання до Миколая, Санта Клауса та Діда Мороза. Є дві новини. Погана — простої відповіді немає. Гарна — шанси є. Вгамовуємо тривогу, закриваємо гештальт, вносимо ясність у питання подальшої долі «86».

#1. Стале фінансування

Орієнтовний бюджет фестивалю — 100 тисяч доларів США на рік. Щоразу ці гроші потрібно збирати з нуля. Щоразу немає жодної певності, що вони знайдуться. Фандрейзинг V фестивалю «86: Щось невловиме» тривав близько шести місяців. У цей період чотири кваліфіковані люди в режимі фултайм займалися ґрантовими аплікаціями, краудфандинговою кампанією, переговорами з партнерами. Раніше ці люди працювали на волонтерських або напівволонтерських засадах. Далі це неможливо.

Відсутність сталого фінансування породжує замкнене коло: для фестивалю потрібні гроші, на пошук яких потрібні гроші. Розірвати це коло могла б гарантована (стала) щорічна частка бюджету. Чим більша ця частка, тим меншим у обсязі — отже, дешевшим — буде фандрейзинг.

Здоровою була б ситуація з гарантованими 30% бюджету (30 тисяч доларів США). Мінімально необхідна частка — 15% бюджету (15 тисяч доларів США).

#2. Джерела фінансування

У розвинених країнах фестивалі, подібні до «86», отримують адресне фінансування з таких джерел: місцевий бюджет, обласний чи федеральний бюджет, загальнонаціональний бюджет, міжнародні фонди, приватний бізнес. В Україні це звучить фантастично. Місто Славутич завжди надавало «86» потужну адміністративну і ресурсну підтримку, але грошей з міського бюджету ми жодного разу не отримували. До обласного бюджету достукатись не вдавалосьь.

У 2016-2018 роках скромну підтримку фестивалю надавало Держкіно. Її вистачало, щоб надрукувати поліграфію. У 2018 році ми виграли горезвісний [конкурс Міністерства культури](#). Фінансування Мінкульту мало покрити близько 30% бюджету, але непрозорі процедури і недотримані строки створили додаткові витрати на амортизацію фінансових ризиків. Це, у свою чергу, поставило проведення фестивалю під загрозу.

Для нормального функціонування фестиваль потребує прозорої підтримки державних інституцій — на локальному, обласному та загальнонаціональному рівні.

#3. Обсяг фінансування

Із 2014 по 2018 рік фестиваль існував завдяки підтримці міжнародних організацій та їхніх невеликих, переважно непрофільних ґрантів. У 2018 році це було 13 дуже різних джерел фінансування. Кожне з них мало свої обмеження щодо типів витрат, звітування і строків надходження коштів. Усе це створило непосильне адміністративне навантаження. Щоб звести до спільного знаменника кошти і фінансову звітність, у команді фестивалю має працювати цілий штат бухгалтерів і ґрант-менеджерів. Втім, як і у випадку з фандрейзингом, ґранти не покривають адміністративні витрати.

Екологічною з точки зору адміністрування була б ситуація з кількома великими та середніми ґрантами, більшість яких мали би бути профільними — тобто такими, що дозволяють витратити кошти на культурне виробництво без додаткових обґрунтувань.

#4. Команда

Виробництво фестивалю у малому місті — технологічно і логістично складний процес, що потребує роботи багатьох професіоналів. Людей із відповідною освітою та рівнем досвіду в Україні дуже мало, і зібрати команду на проектній основі — це завжди виклик. П'ять років фестиваль тримався завдяки відданій праці кваліфікованих і глибоко ідейних людей. Але постійний стрес, ненормоване навантаження і фінансові ризики призводять до того, що саме найвідданіші і найпрофесійніші люди найбільше вигорають. На їхнє місце дуже важко знайти заміну. Крім цього, у фестивалю є гостра нестача в людях «на місці» — у Славутичі.

Кадрові проблеми міг би вирішити аутсорс і партнерство з ціннісно близькими бізнесами: рекламною агенцією, технічними підрядниками та логістичними операторами. Потрібні й освітні програми та система мотивації для славутичан.

Перспективу вирішення деяких проблем пропонує новостворений [Український культурний фонд](#). Це профільна державна інституція, що надає фінансування культурним проектам на умовах конкурсу. Та навіть ця поважна установа має проблеми з плануванням. Новий раунд проектів мав бути оголошений у грудні цього року, але з невідомих причин його перенесли на січень.

Чекаємо новин і щиро дякуємо всім, хто запитує, хвилюється і вірить у «86». Дуже цінуємо вашу безпрецедентну довіру і солідарність у [справі Мінкульту](#). Ми щасливі, що довкола фестивалю сформувалась потужна спільнота адекватних людей. Як би пафосно це не звучало, але головне надбання цього року — це ви.

На наступний рік загадуємо, щоб:

- 1) УКФ прозоро і послідовно продовжував свою діяльність;
- 2) Держкіно суттєво збільшило розмір фінансової підтримки кінофестивалю «86»;

- 3) відбулась реальна децентралізація та можливість залучати кошти «на місцях»;
- 4) у команди «86» були сили і натхнення продовжувати роботу;
- 5) знайшлися ціннісно близькі люди і партнери для допомоги в організації фестивалю.

Ми також хотіли б зустрітися з вами частіше, ніж раз на рік. Стежте за дочірніми проектами «86»:

- кінодистриб'ютором [86PROKAT](#) та його релізами в кінотеатрах України;
- кінокомпанією [Phalanstery Films](#) та повнометражним дебютом Надії Парфан «Співає Івано-Франківськтеплокомуненерго», прем'єра якого відбудеться у 2019 році.

Гарних канікул, веселих свят, катарсисів, близькості, чогось невловимого у новому році!